Lietas Nr. C30444917
Lietas arhīva Nr. C-4449-17/20

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Rīgā 2017.gada 24.maijā

Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesa
šādā sastāvā: tiesnese I.Casno
izskatīja rakstveida procesā civillietu /pers. A/ maza apmēra prasībā pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu.

Aprakstošā daļa

2017.gada 15.martā prasītāja /pers. A/ iesniegusi tiesā maza apmēra prasību pret atbildētāju /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu, norādot, ka atbildētājs nav sniedzis ne materiālu, ne finansiālu atbalstu prasītājai bērna uzturēšanai.

Pamatojoties uz Civillikuma 177., 179.pantu, prasītāja lūdz piedzīt no atbildētāja līdzekļus meitas /pers. C/ uzturam Ministru kabineta noteiktajā minimālajā uzturlīdzekļu apmērā.

2017.gada 13.aprīlī tiesā saņemti atbildētāja rakstveida paskaidrojumi, kuros norādīts, ka atbildētājs prasību atzīst pilnā apmērā, taču iebilst prasībā norādītajai informācijai. Norāda, ka meita /pers. C/ dzīvo pie vecvecākiem, kur saņem līdzekļus izglītībai un uzturam, tādēļ atbildētājs uzskata, ka uzturlīdzekļi ieskaitāmi meitas vai viņas vecvecāku kontā.

Ņemot vērā, ka lietas dalībnieki nav lūguši lietas izskatīšanu tiesas sēdē, kā arī tiesa neuzskatīja par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, tiesa, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 250.^{25} panta pirmo daļu, lietu izskata rakstveida procesā, par ko lietas dalībniekiem ir paziņots likumā noteiktajā kārtībā.

Motīvu daļa

Pārbaudot un novērtējot pierādījumus lietā, tiesa atzīst, ka prasība apmierināma pilnībā turpmāk norādīto apsvērumu dēļ.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 193.panta piekto daļu, ja atbildētājs pilnībā atzinis prasību, sprieduma motīvu daļā iekļauj tikai norādi uz normatīvajiem aktiem, pēc kuriem tiesa vadījusies.

Atbildētājs rakstveida paskaidrojumos norādījis, ka prasību atzīst pilnā apmērā.

Lietā nav strīda, ka 2000.gada 9.septembrī dzimušās /pers. C/ vecāki ir /pers. B/ un /pers. A/.

Atbildētājs paskaidrojumos norādījis, ka pušu meita dzīvo pie vecvecākiem, kur saņem līdzekļus izglītībai un uzturam, tādējādi uzturlīdzekļi ieskaitāmi meitas, vai viņas vecvecāku kontā.

Civilprocesa likuma 93.panta pirmā daļa noteic, ka katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība.

Pārbaudot pierādījumus lietā, tiesnese atzīst, ka atbildētājs nav iesniedzis pierādījumus, kas apliecinātu, ka pušu kopīgā meita dzīvo pie vecvecākiem, t.i, neatrodas mātes – prasītājas apgādībā, tāpēc saskaņā ar Civillikuma 178.^{1} pantu līdzekļi bērna uzturam piedzenami par labu prasītājai.

Bērnu kopšana un audzināšana ir dabiskas vecāku tiesības, kas ir nesaraujami saistītas ar obligāti pildāmiem pienākumiem, tostarp, atbilstoši Civillikuma 179.panta pirmajai daļai, vecākiem ir pienākums samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli bērnu uzturēt. Savukārt bērna uzturēšana sevī ietver ēdienu, apģērbu, mājokļa un veselības aprūpes nodrošināšanu, bērna kopšanu un viņa izglītošanu un audzināšanu – garīgās un fiziskās attīstības nodrošināšanu, pēc iespējas ievērojot viņa individualitāti, spējas un intereses un sagatavojot bērnu sabiedriski derīgam darbam.

Saskaņā ar Civillikuma 179.panta otro un piekto daļu pienākums gādāt par bērna uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns ir šķirts no ģimenes vai nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem vai abiem vecākiem. Minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram no vecākiem neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto minimālo mēnešalgu un bērna vecumu.

Prasības pieteikumā norādīts, ka atbildētājs labprātīgi uzturlīdzekļus nemaksā, līdz ar ko prasītāja lūdz piedzīt no atbildētāja līdzekļus meitas /pers. C/ uzturam minimālo uzturlīdzekļu apmērā.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumu Nr.37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" 2.2.punktu katra vecāka pienākums ir katru mēnesi nodrošināt saviem bērniem minimālos uzturlīdzekļus šādā apmērā: katram bērnam no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai – 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Ministru kabineta 2016.gada 25.oktobra Ministru kabineta noteikumu Nr.683 "Grozījumi Ministru kabineta 2015.gada 24.novembra noteikumos Nr.656 "Noteikumi par minimālās mēneša darba algas apmēru normālā darba laika ietvaros un minimālās stundas tarifa likmes aprēķināšanu" 1.punktā noteikts, ka minimālā mēneša darba alga normālā darba laika ietvaros no 2017.gada 1.janvāra ir 380 euro.

No iepriekš minētajām tiesību normām izriet, ka no prasības celšanas dienas minimālā uzturlīdzekļu summa, kas atbildētājam jānodrošina savai meitai ir 114 EUR mēnesī.

Ņemot vērā, ka prasītāja lūdz piedzīt no atbildētāja valstī noteikto minimālo uzturlīdzekļu summu, tiesa, atbilstoši Augstākās tiesas

tiesu prakses apkopojumā "Par ģimenes tiesību normu piemērošanu" paustajām atziņām, uzskata, ka spriedumā nav nepieciešams norādīt un vērtēt bērnu uzturam nepieciešamo ikmēneša aprēķinu, kā arī pušu mantisko stāvokli.

Nosakot brīdi no kura piedzenami uzturlīdzekļi, tiesa vadās no judikatūrā paustajām atziņām, ka iztulkojot Satversmes 92.pantu un Civilprocesa likuma 1.pantu saistībā ar Civillikuma tiesību normām, kas izriet no ģimenes tiesiskajām attiecībām, t.i. pielietojot tiesību normu tulkošanas sistēmisko metodi, prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu bērnu uzturam, tie piedzenami no brīža, kad celta prasība tiesā, jo ar prasības celšanas brīdi attiecīgā persona uzsāk savu ar likumu garantēto civilo tiesību aizsardzības realizāciju tiesā *(skat. Augstākās tiesas Senāta 2007.gada 29.augusta spriedumu lietā Nr.SKC-556).*

Savukārt nosakot brīdi līdz kuram uzturlīdzekļi piedzenami, tiesa vadās no Civillikuma 177.panta, kas noteic, ka līdz pilngadības sasniegšanai bērns ir vecāku aizgādībā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 72.panta noteikumiem spēja realizēt civilprocesuālās tiesības un izpildīt pienākumus ir pilngadīgām rīcībspējīgām personām. Līdz ar to pilngadīgajām rīcībspējīgām personām pašām rodas rīcībspēja un tiesības uz savu aizskarto vai apstrīdēto civilo tiesību vai ar likumu aizsargāto interešu aizsardzību tiesā, savukārt vecākiem prasības tiesības un tiesības saņemt bērnam pienākošos uzturlīdzekļus savā labā izbeidzas ar bērna pilngadību.

Līdz ar to, atzīstot, ka minimālo uzturlīdzekļu apmēru ir jānodrošina katram vecākam neatkarīgi no viņa mantas stāvokļa, kā arī ņemot vērā bērna vecumu, tiesa atzīst, ka no /pers. B/ par labu /pers. A/ piedzenami uzturlīdzekļi meitas /pers. C/ uzturam sākot no prasības celšanas dienas, t.i. no 2017.gada 15.marta līdz bērna pilngadības sasniegšanai 114 EUR mēnesī, bet ne mazāk kā 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Sakarā ar to, ka Ministru kabineta noteiktā minimālā mēneša darba alga var mainīties un ņemot vērā to, ka uzturlīdzekļu piedziņai ir ilgstošs raksturs, tiesa uzskata, ka nepilngadīgā bērna interesēs ir spriedumā noteikt, ka uzturlīdzekļu summa nevar būt mazāka par Ministru kabineta noteikto minimālo uzturlīdzekļu apmēru atbilstoši bērnu vecumam.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 3.punkta noteikumiem prasītāja, iesniedzot prasību par uzturlīdzekļu piedziņu, ir atbrīvota no valsts nodevas samaksas.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 42.panta pirmajai daļai tiesas izdevumi, ja prasītāja no to samaksāšanas bijusi atbrīvota, piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos proporcionāli apmierinātajai prasījuma daļai. Tiesas izdevumi ir valsts nodeva, kancelejas nodeva un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi (Civilprocesa likuma 33.panta otrā daļa).

Tādejādi saskaņā ar Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punkta a)apakšpunktu un 42.panta pirmo daļu no atbildētāja par labu valstij piedzenama proporcionāla valsts nodeva no uzturlīdzekļu maksājumu kopējās summas par vienu gadu, kas konkrētajā gadījumā sastāda 205,20 EUR.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 39.panta pirmās daļas 5.punktam un valsts akciju sabiedrības „Latvijas Pasts" tarifiem ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi, t.i. par maza apmēra prasības pieteikuma noraksta un tiesas paziņojumu piegādāšanu un izsniegšanu saistītie izdevumi lietā sastāda 3,30 EUR, kas piedzenami no atbildētāja par labu valstij.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.^{1} panta otro daļu atbildētājam nosakāms 10 dienu termiņš sprieduma labprātīgai izpildei daļā par tiesas izdevumu piedziņu.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 8., 93., 97., 193., 204.^{1}.,250.^{25}., 250.^{27} pantu un 42.panta pirmo daļu, tiesa

nosprieda:

Prasību apmierināt.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods A/, par labu /pers. A/, personas kods /personas kods B/, uzturlīdzekļus meitas /pers. C/, personas kods /personas kods C/, uzturam sākot no prasības celšanas dienas, t.i. no 2015.gada 15.marta līdz /pers. C/ pilngadības sasniegšanai 114 EUR (viens simts četrpadsmit *euro*) mēnesī, bet ne mazāk kā 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Uzturlīdzekļu samaksa veicama /pers. A/ bankas kontā – AS "Swedbank", konta Nr.LV11HABA0551004297889.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods A/, par labu valstij valsts nodevu 205,20 EUR (divi simti pieci *euro* 20 centi) Samaksa veicama Valsts kases, reģistrācijas Nr.90000050138, kontā Nr.LV55TREL1060190911200, BIC kods TRELLV22.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods A/, par labu valstij ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 3,30 EUR (trīs *euro* 30 centi) Samaksa veicama Tiesu administrācijas, reģistrācijas Nr.90001672316, kontā Nr.LV51TREL2190458019000, BIC kods TRELLV22, klasifikācijas kods 21499.

Spriedums daļā par tiesas izdevumu piedziņu izpildāms labprātīgi 10 dienu laikā no sprieduma spēkā stāšanās dienas, pierādījumus par sprieduma labprātīgu izpildi iesniedzot Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas kancelejā.

Spriedumu var pārsūdzēt 20 dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas Rīgas apgabaltiesā, apelācijas sūdzību iesniedzot Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesā.

Tiesnese **I.Casno**